

ΙΕΠ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αποτελέσματα αποτίμησης της εφαρμογής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων για το σχ. Έτος 2021-2022

ΙΕΠ

ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ &
ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ

Αποτελέσματα αποτίμησης της εφαρμογής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων για το σχ. Έτος 2021-2022

Η **Επιστημονική Μονάδα ΙΕΠ «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων** ανακοινώνει τα αποτελέσματα της αποτίμησης της πρώτης εφαρμογής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων (Ν.4692/2020 και ΥΑ ΦΕΚ 3567/2021). Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μέσω της ηλεκτρονικής συμπλήρωσης ερωτηματολογίου το οποίο **διακινήθηκε μέσω των υποδομών Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου** και διενεργήθηκε στο χρονικό διάστημα 15- 30 Ιουνίου 2022 με τη συμμετοχή 11039 σχολείων (5156 νηπιαγωγείων, 4166 δημοτικών, και 1717 γυμνασίων).

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η σχολική κοινότητα, εκπαιδευτικοί και μαθητές υποδέχτηκε θετικά την εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων και στο σύνολό της (προστιθέμενη αξία) και στα επιμέρους ζητήματα (εύρος θεματικών, μεθοδολογία, portfolio, επιμόρφωση, διάχυση στη σχολική κοινότητα).

Σχετικά με την αποτίμηση του περιεχομένου και της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας των **Εργαστηρίων Δεξιοτήτων**, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί αξιολόγησαν θετικά το εύρος των θεματικών ενότητων και τη δυνατότητά τους να καλλιεργήσουν τις στοχευόμενες δεξιότητες και ότι οι υπάρχουσες θεματικές ενότητες καλύπτουν όλα τα θέματα που συνεισφέρουν στην καλλιέργεια δεξιοτήτων, με το σημαντικότερο εργαλείο που συμβάλλει στην διαφοροποίηση της παιδαγωγικής/διδασκτικής μεθοδολογίας να επιλέγεται η ομαδοσυνεργατική μέθοδος και ο εργαστηριακός χαρακτήρας, με τις κατασκευές, τις παρουσιάσεις, τα παιχνίδια και τα θεατρικά δρώμενα.

Ιδιαίτερα σημαντική στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των Ε.Δ. αποτελεί η ανταπόκριση των μαθητών στο περιεχόμενο και στη νέα μεθοδολογία καθώς και η αντιλαμβανόμενη συνεισφορά των Ε.Δ. α) στην ολιστική και πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών, β) στην ενίσχυση των γνώσεων, των στάσεων, των αξιών και των δεξιοτήτων γ) στη βελτίωση της συμμετοχής των μαθητών/-τριών στη μαθησιακή διαδικασία. Οι εκπαιδευτικοί θεώρησαν ότι η σημαντικότερη συνεισφορά των Ε.Δ είναι ότι οι μαθητές/τριες ενεργοποιήθηκαν περισσότερο στην ομάδα τους και αφιέρωσαν προσωπικό χρόνο στη διερεύνηση, την προετοιμασία και τις κατασκευές που είχαν αποφασίσει στα εργαστήρια δεξιοτήτων

Όσον αφορά τη διδακτική αντιμετώπιση οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν τη σημασία και τη συμβολή του επιμορφωτικού προγράμματος που εκπονήθηκε από το ΙΕΠ, αλλά η υλοποίηση στη διδακτική πράξη χαρακτηρίζεται από ένα μέτριο έως μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας. Τα σημαντικότερα προβλήματα για την υλοποίησή τους τα εντοπίζουν κυρίως στη διάρκεια του χρόνου που χρειάζεται σε κάθε τάξη η εφαρμογή των Εργαστηρίων και τον εξοπλισμό και την υλικοτεχνική υποδομή των σχολικών μονάδων.

Γενικά, τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν στην εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, αποτίμησαν θετικά την προστιθέμενη αξία και τη συνολική συνεισφορά τους στο εκπαιδευτικό έργο. Σε μεγάλο βαθμό συμφωνούν στην άποψη ότι τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων αποτέλεσαν βασική παράμετρο της λειτουργίας του σχολείου κυρίως με τη θετική ανταπόκριση των μαθητών/τριών στο περιεχόμενο και στη νέα μεθοδολογία των Ε.Δ. για την ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης, σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Αναλυτικότερα: Στόχος της έρευνας είναι η αποτίμηση της πρώτης εφαρμογής των Ε. Δ. με βάση τις απόψεις των εκπαιδευτικών, οι οποίες υποβλήθηκαν ανά σχολική μονάδα. **Ως ερευνητικό εργαλείο** αξιοποιήθηκε ερωτηματολόγιο που αποτελείται από δύο μέρη:

Στο **Α΄ Μέρος** περιέχονται ερωτήσεις σχετικά με τα στοιχεία των σχολείων και τα εκπαιδευτικά προγράμματα που επιλέχθηκαν και εκπονήθηκαν στις σχολικές μονάδες ανά θεματική ενότητα.

Στο **Β΄ Μέρος** περιέχονται ερωτήσεις που αφορούν στην αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των Ε.Δ. ως προς τους παρακάτω άξονες:

1] Εργαστήρια Δεξιοτήτων: Μια κατηγορία ερωτήσεων αφορά τόσο στο περιεχόμενο (θεματικές ενότητες σε συσχέτιση με δεξιότητες) , όσο και στην εκπαιδευτική μεθοδολογία (διαφοροποίηση παιδαγωγικής μεθοδολογίας/ διερεύνηση εκπαιδευτικών εργαλείων). Μια άλλη κατηγορία ερωτήσεων αφορά στην αποτελεσματικότητα ύπαρξης του portfolio, ως ενημερωτικού μέσου και ως εργαλείου αξιολόγησης.

2] Επιμόρφωση: Μέσω των ερωτήσεων που ανήκουν σε αυτήν την ομάδα αποτιμάται η συνεισφορά του προγράμματος επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στα Ε.Δ.

3] Σχολική μονάδα: Οι ερωτήσεις που αφορούν στη σχολική μονάδα διερευνούν την προστιθέμενη αξία της εφαρμογής των Ε.Δ., διάχυση σχεδίου δράσης/ ενδοσχολικές επιμορφωτικές δράσεις /εξωστρέφεια, προσανατολισμό στην επιλογή Ε.Δ. και στην υλοποίηση].

4] Αντιλαμβανόμενη πρόσληψη μαθητών/τριών: Στις ερωτήσεις αυτές κατατίθενται οι απόψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την αποτελεσματικότητα των Ε.Δ. (α) στην ολιστική και πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/-τριών, β) στην ενίσχυση των γνώσεων, των στάσεων, των αξιών και των δεξιοτήτων, γ) στη βελτίωση της συμμετοχής στη μαθησιακή διαδικασία, τόσο σε ατομικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο της σχολικής κοινότητας.

5] Γενική αποτίμηση- Προβλήματα: Η τελευταία κατηγορία ερωτήσεων αφορά στη γενική αποτίμηση της εφαρμογής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων και στα προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά την πρώτη εφαρμογή τους, κατά το σχολικό έτος 2021 - 2022.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

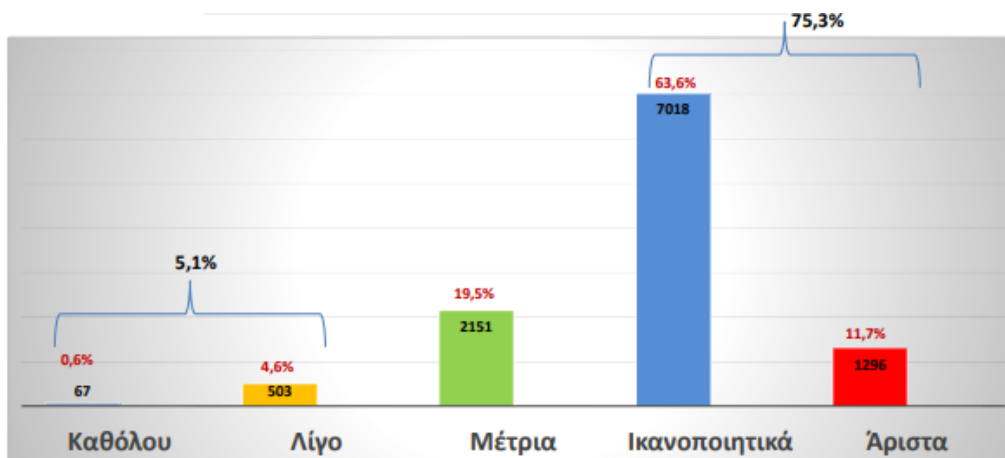
Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η σχολική κοινότητα, εκπαιδευτικοί και μαθητές (αντιλαμβανόμενη πρόσληψη) υποδέχτηκε θετικά την εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων και στο σύνολό της (προστιθέμενη αξία) και στα επιμέρους ζητήματα (εύρος θεματικών, μεθοδολογία, portfolio, επιμόρφωση, διάχυση στη σχολική κοινότητα).

Στην πρώτη ενότητα, που αφορά στην αποτίμηση του περιεχομένου και της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας **των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων**, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί αξιολόγησαν θετικά το εύρος των θεματικών εννοιών και τη δυνατότητά τους να καλλιεργήσουν τις στοχευόμενες ήπιων δεξιότητες, δεξιότητες ζωής και δεξιότητες τεχνολογίας και επιστήμης.

Στην ερώτηση « **Οι θεματικές ενότητες καλύπτουν όλα τα θέματα που συνεισφέρουν στην καλλιέργεια δεξιοτήτων;**» με βάση την κλίμακα από «καθόλου» έως και «άριστα», οι απαντήσεις διαμορφώθηκαν ως εξής:

Το ποσοστό των εκπαιδευτικών, όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 1, που θεώρησε ότι οι υπάρχουσες θεματικές ενότητες καλύπτουν όλα τα θέματα που συνεισφέρουν στην καλλιέργεια δεξιοτήτων είναι 75,3% (ικανοποιητικά 63,6%, άριστα 11,7%), ενώ το ποσοστό

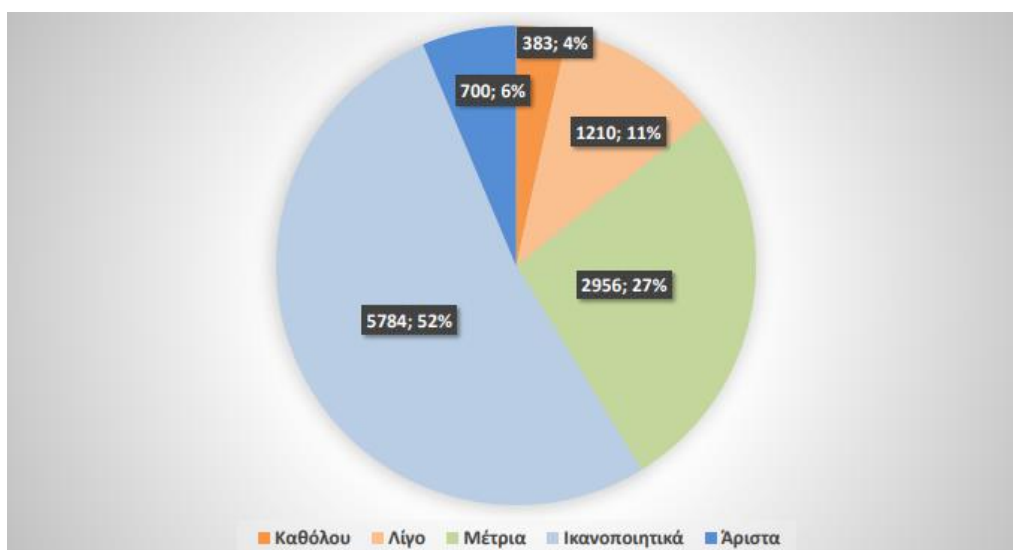
που τοποθετήθηκε αρνητικά στη συγκεκριμένη ερώτηση είναι 5,1% (καθόλου 0,6%, λίγο 4,6%).

Γράφημα 1. Εύρος θεματικών ενοτήτων

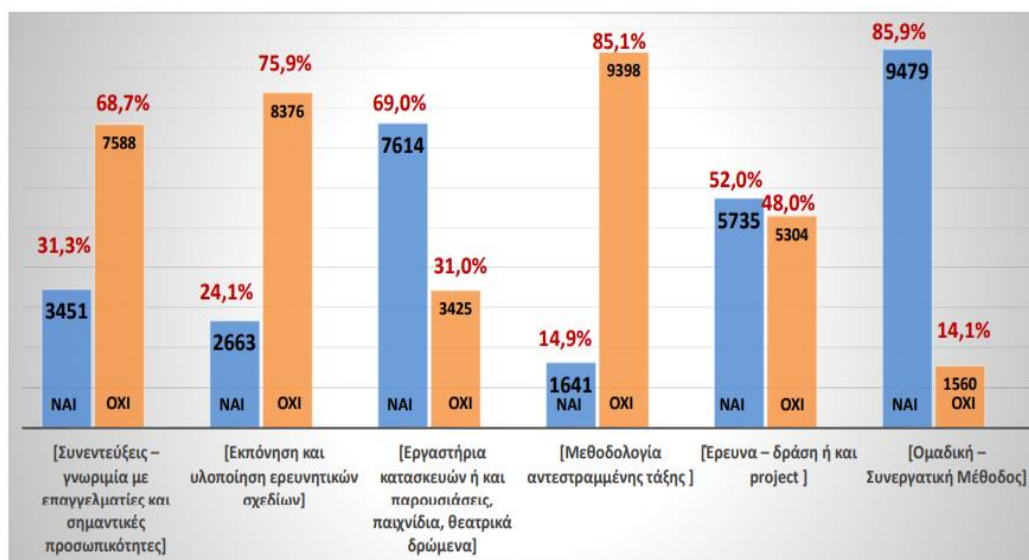
Αντίστοιχα σημαντική ήταν η διαφορά ανάμεσα στα ποσοστά των απαντήσεων που αφορούσαν την αποτελεσματικότητα των Ε.Δ., ως αλλαγής παραδείγματος της διδακτικής μεθοδολογίας, που συνεισφέρει στη διαφοροποίηση της παιδαγωγικής μεθοδολογίας.

Στην ερώτηση «**Συνέβαλλε η υλοποίηση των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στη διαφοροποίηση της παιδαγωγικής μεθοδολογίας (εισαγωγή ή/και διεύρυνση εφαρμογής της βιωματικής, εργαστηριακής και διερευνητικής μεθοδολογίας);**» (με βάση την κλίμακα από «καθόλου» έως και «άριστα»), το ποσοστό που αποτίμησε θετικά την συνεισφορά των Ε.Δ. στη διαφοροποίηση της μεθοδολογίας, όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 2, ήταν 58% (άριστα 6%, ικανοποιητικά 52%), ενώ το ποσοστό της αρνητικής αποτίμησης ήταν 15% (καθόλου 4%, λίγο 11%).

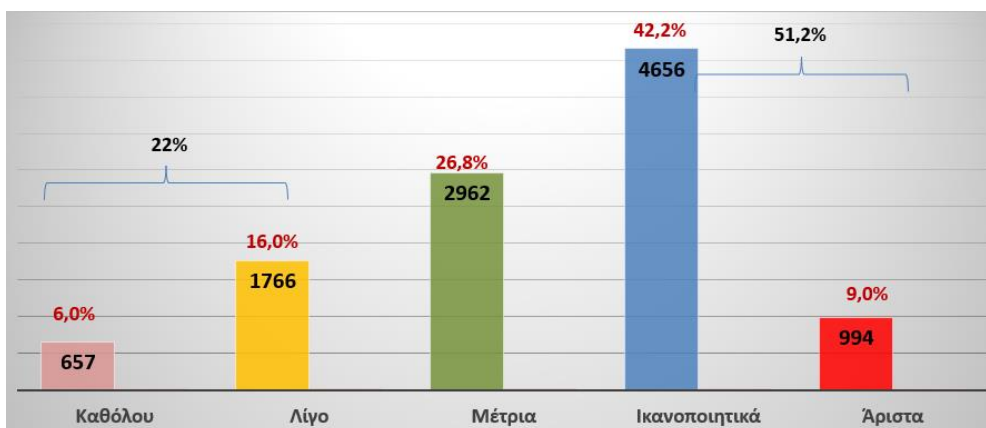
Γράφημα 2. Συμβολή υλοποίησης των Ε.Δ. στη διαφοροποίηση της παιδαγωγικής μεθοδολογίας

Σε συνέχεια της προηγούμενης ερώτησης, οι εκπαιδευτικοί κατέθεσαν την άποψή τους σχετικά με το ποια εκπαιδευτικά εργαλεία θεώρησαν ότι συνέβαλλαν στη διαφοροποίηση. Στην ερώτηση «**Στοιχεία που βοήθησαν στην διαφοροποίηση της παιδαγωγικής μεθοδολογίας**», οι απαντήσεις τους, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, έδειξαν ότι θεωρούν ότι το σημαντικότερο εργαλείο που συμβάλλει στην διαφοροποίηση είναι η ομαδοσυνεργατική μέθοδος με ποσοστό 85,9%. Στη δεύτερη θέση, σύμφωνα με τις απόψεις τους, τοποθετούνται τα εργαστήρια κατασκευής ή και παρουσιάσεις, παιχνίδια, θεατρικά δρώμενα με ποσοστό 69%. Η εκπαιδευτική μεθοδολογία «Έρευνα – δράση» και το «project» λαμβάνει την τρίτη θέση, με ποσοστό 52%. Συγκριτικά, οι επιλογές που συγκέντρωσαν τα υψηλότερα αρνητικά ποσοστά ήταν «των συνεντεύξεων – γνωριμίας με επαγγελματίες και σημαντικές προσωπικότητες» με ποσοστό 68,7%, «η εκπόνηση και υλοποίηση ερευνητικών σχεδίων» με ποσοστό 75,9% καθώς και η «μεθοδολογία της αντεστραμμένης τάξης» με ποσοστό 85,1%, όπως φαίνονται στο Γράφημα 3.

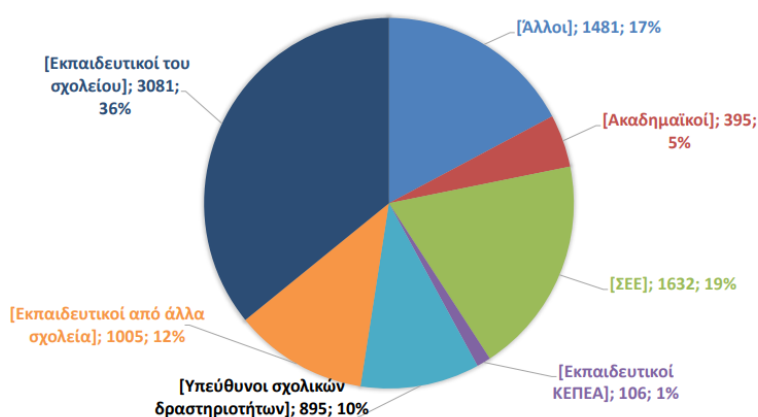
Γράφημα 3. Στοιχεία που συνέβαλαν στη διαφοροποίηση

Η επόμενη ενότητα ερωτήσεων αφορούσε τις απαντήσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τη συνεισφορά της επιμόρφωσης στα Ε.Δ. Στην ερώτηση «**Συνετέλεσε η επιμόρφωσή των εκπαιδευτικών στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων στην εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στο σχολείο;**», οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών έδειξαν ότι η συνεισφορά της επιμόρφωσης στην ικανότητα υλοποίησης αποτιμήθηκε πολύ θετικά. Στο γράφημα 4. γίνεται εμφανές ότι το ποσοστό των απαντήσεων με θετική άποψη είναι σημαντικά μεγαλύτερο 51,2% (άριστα 9%, ικανοποιητικά 42%) από το ποσοστό των απαντήσεων με αρνητική τοποθέτηση 22% (καθόλου 6%, λίγο 16%).

Γράφημα 4. Συμβολή επιμόρφωσης στην υλοποίηση των Ε.Δ.

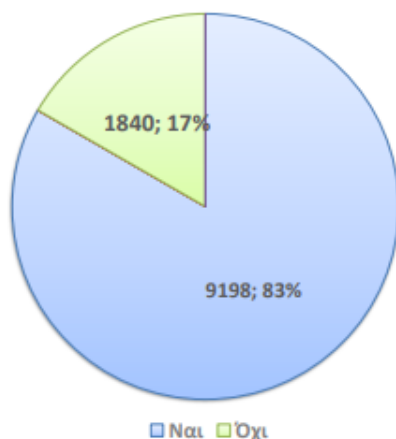
Σε επέκταση της ερώτησης που αφορά στην επιμόρφωση στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, διερευνάται επίσης το θέμα της υλοποίησης δράσεων ενδοσχολικής επιμόρφωσης. Τα ποσοστά των απαντήσεων στην ερώτηση «**Υλοποιήθηκαν ενδοσχολικές δράσεις επιμορφώσεων για την εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων; Αν ΝΑΙ, ποιοι ήταν εισηγητές;**» κατέδειξαν ότι στις ενδοσχολικές επιμορφώσεις, οι εκπαιδευτικοί του σχολείου υπήρξαν εισηγητές/-τριες σύμφωνα με 36% των απαντήσεων, ακολουθούν οι Συντονιστές/-τριες Εκπαιδευτικού Έργου με ποσοστό 19%, στην τρίτη θέση τοποθετούνται οι εκπαιδευτικοί από τα άλλα σχολεία, με ποσοστό 12%. Αναλυτικότερα τα στοιχεία παρουσιάζονται στο Γράφημα 5.

Γράφημα 5.

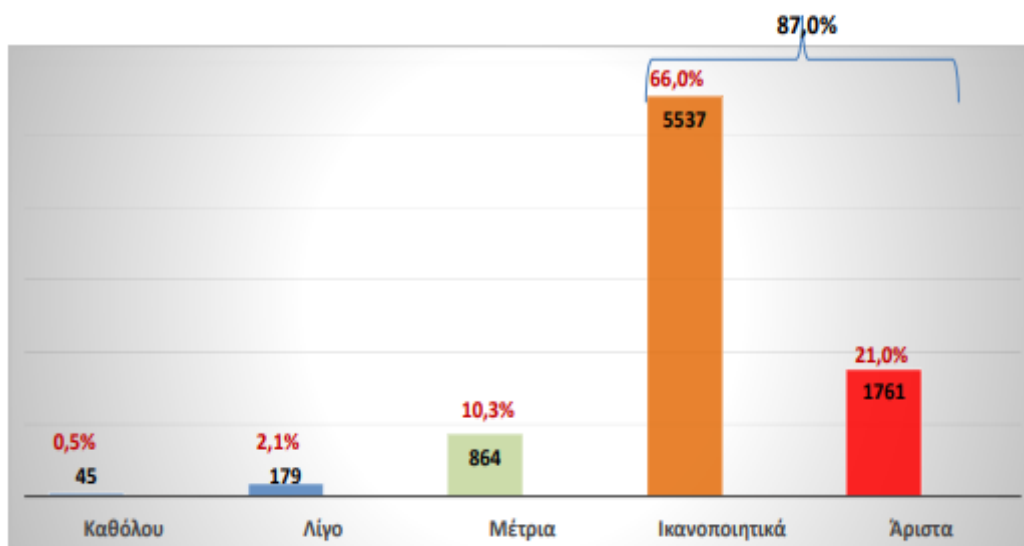
Εισηγητές σε ενδοσχολικές επιμορφώσεις

Στην ενότητα των ερωτήσεων που αφορά το σχέδιο δράσης, τη διαμόρφωση κοινού προσανατολισμού, τη συμβολή του κοινού προσανατολισμού στην προαγωγή της υλοποίησης των Εργαστηρίων δεξιοτήτων και του τρόπου διάχυσης του Σχεδίου Δράσης στη σχολική μονάδα, τα αποτελέσματα έδειξαν τη θετικά στάση της σχολικής κοινότητας. Αναλυτικότερα στην ερώτηση αν «**Διαμορφώθηκε κοινός προσανατολισμός για την υλοποίηση εργαστηρίων σε όλες τις τάξεις**», θετική απάντηση έδωσε το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών 83%, ενώ το 17% θεώρησε ότι δεν διαμορφώθηκε κοινός προσανατολισμός.

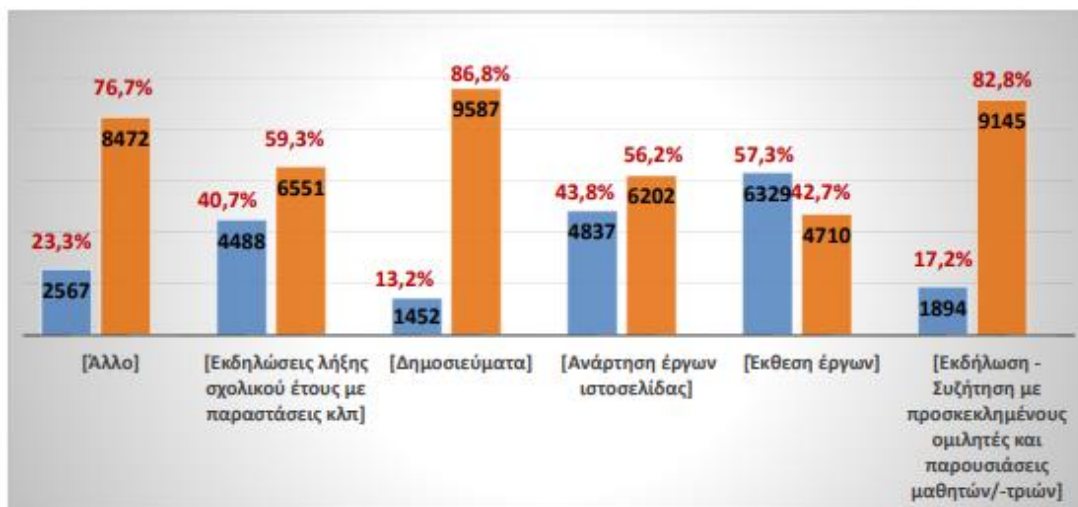
Γράφημα 6. Κοινός προσανατολισμός για την υλοποίηση των Ε.Δ.

Σε συνέχεια της προηγούμενης ερώτησης σχετικά με την ύπαρξη κοινού προσανατολισμού κατά την υλοποίηση των Ε.Δ., η επόμενη ερώτηση «**Αν ΝΑΙ, η διαμόρφωση κοινού προσανατολισμού (Σχέδιο Δράσης) της σχολικής μονάδας συνέβαλε στην προαγωγή της υλοποίησης των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων;**» συνδέει τη διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης με την προαγωγή της υλοποίησης των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων. Στις απαντήσεις των εκπαιδευτικών, όπως καταγράφονται στο Γράφημα 7. Η σύνδεση που αποδίδουν οι εκπαιδευτικοί είναι εμφανής, καθώς το 87% των απαντήσεων αναγνωρίζει τη συμβολή (άριστα 21%, ικανοποιητικά 66%), ενώ η αρνητική θέση έλαβε ποσοστό 2,6% (καθόλου 0,5%, 2,1%) .

Γράφημα 7. Κοινός προσανατολισμός & προαγωγή της υλοποίησης Ε.Δ.

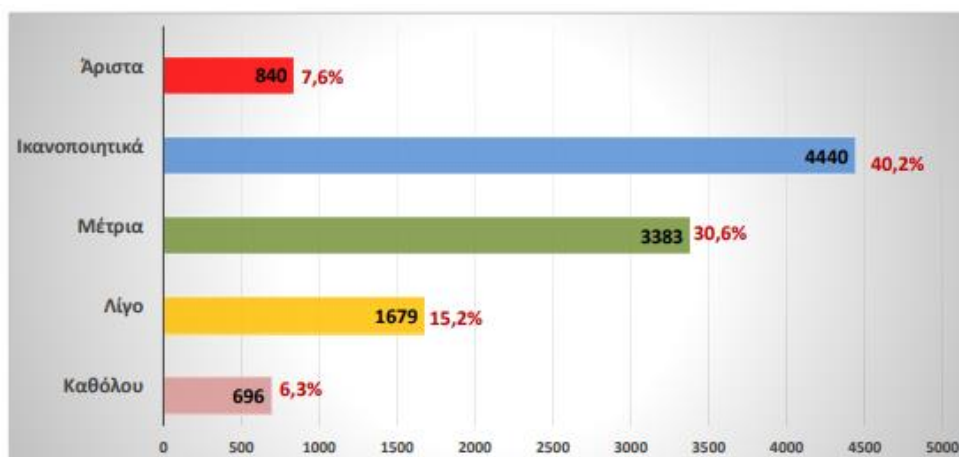
Τέλος, ενδιαφέροντα αποτελέσματα παρουσίασαν οι απαντήσεις στην ερώτηση που αφορά στον τρόπο διάχυσης του σχεδίου δράσης στη σχολική μονάδα.

Γράφημα 8. Τρόπος διάχυσης του Σχεδίου Δράσης από τη σχολική μονάδα.

Ο προσανατολισμός στην οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων αποτελεί βασικό στοιχείο στην παρουσίασή τους. Στην ερώτηση «**Για τη διάχυση του σχεδίου δράσης προγραμματίζουμε ή υλοποιήσαμε;**», η έκθεση έργων των μαθητών/τριών στο πλαίσιο εφαρμογής των Ε.Δ., τοποθετείται στην πρώτη θέση με ποσοστό 57,3%, στη δεύτερη θέση τοποθετείται η ανάρτηση έργων στην ιστοσελίδα του Σχολείου, με ποσοστό 43,8%, ενώ στην τρίτη θέση τοποθετούνται οι εκδηλώσεις λήξης σχολικού έτους με παραστάσεις κ.λπ. Αναλυτικότερα τα ποσοστά των απαντήσεων στην ερώτηση αποτυπώνονται στο Γράφημα 8.

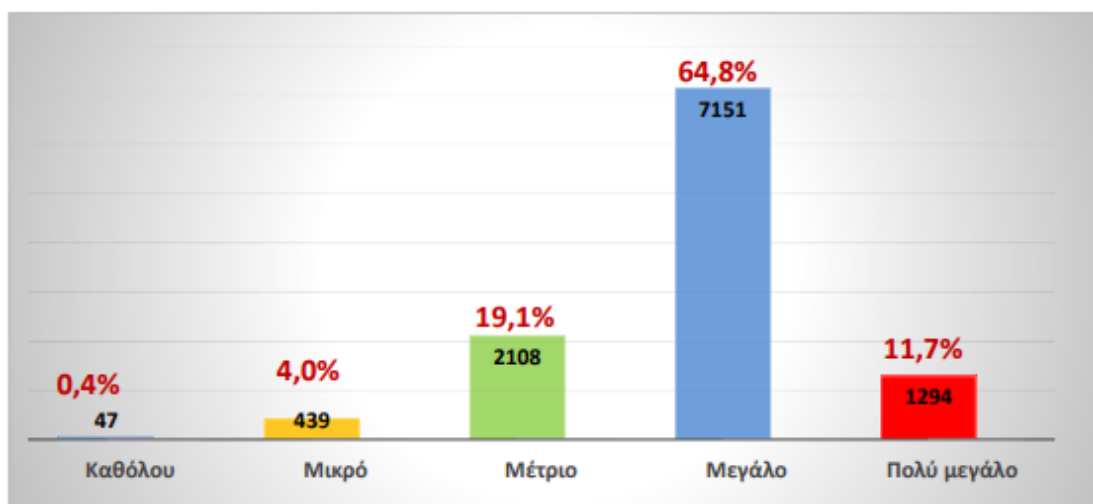
Επίσης, θετική καταγράφηκε η άποψη των εκπαιδευτικών ως προς την αξιοποίηση του portfolio ως εργαλείου προαγωγής και ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στην ερώτηση «**Το portfolio ως μεθοδολογικό εργαλείο αξιολόγησης του μαθητή/-θήτριας λειτούργησε ως εργαλείο προαγωγής και ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας;**», το ποσοστό των θετικών απαντήσεων 47,8% (άριστα 7,6%, Ικανοποιητικά 40,2%) κατέγραψε μεγάλη διαφορά από το ποσοστό των αρνητικών απαντήσεων 21,5% (καθόλου 6,3%

Γράφημα 9. Ο φάκελος επιτευγμάτων (portfolio) ως εργαλείο προαγωγής και ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας

ΜΑΘΗΤΕΣ

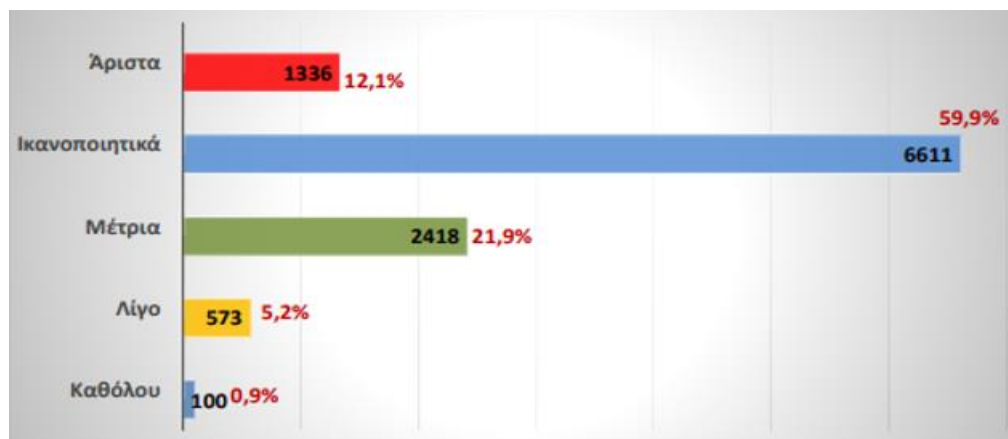
Ιδιαίτερα σημαντική στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των Ε.Δ. αποτελεί η ανταπόκριση των μαθητών στο περιεχόμενο και στη νέα μεθοδολογία καθώς και η αντιλαμβανόμενη συνεισφορά των Ε.Δ. α) στην ολιστική και πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών, β) στην ενίσχυση των γνώσεων, των στάσεων, των αξιών και των δεξιοτήτων γ) στη βελτίωση της συμμετοχής των μαθητών/-τριών στη μαθησιακή διαδικασία. Τέλος κατατίθενται οι απόψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τον τρόπο εκδήλωσης της βελτίωσης της μαθησιακής συμπεριφοράς τους.

Γράφημα 10. Βαθμός της θετικής ανταπόκρισης των μαθητών/-τριών στα Ε.Δ.

Σύμφωνα με τις απόψεις των εκπαιδευτικών, ο βαθμός της θετικής ανταπόκρισης των μαθητών/-τριών στα Ε.Δ. υπήρξε ιδιαίτερα υψηλός. Στην ερώτηση «**Σε ποιο βαθμό ανταποκρίθηκαν οι μαθήτριες και οι μαθητές σας στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων;**», το ποσοστό των θετικών απαντήσεων που καταγράφηκε ήταν 76,6% (μεγάλο 64,8%, πολύ μεγάλο 11,7%) με ιδιαίτερα σημαντική διαφορά από το ποσοστό των απόψεων που τοποθετήθηκαν αρνητικά 4,4% (καθόλου 0,4%, λίγο 4,0%). Αναλυτικότερα, τα ποσοστά των απαντήσεων καταγράφονται στο Γράφημα 10.

Ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό καταγράφηκε στις απαντήσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την ανταπόκριση των υπαρχουσών υπο-θεματικών στα ενδιαφέροντα των μαθητών.

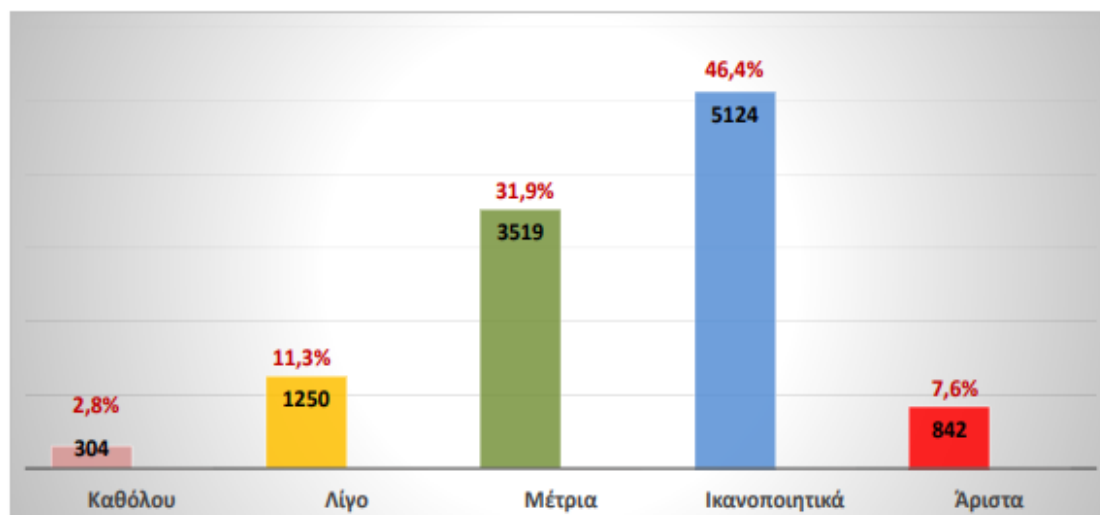

Γράφημα 11. Ανταπόκριση των υπαρχουσών υπο-θεματικών στα ενδιαφέροντα των μαθητών

Στην ερώτηση «Οι υπάρχουσες υπο-θεματικές ανά τάξη ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών;», το ποσοστό που απάντησε θετικά ήταν 73% (ικανοποιητικά 59,9%, άριστα 12,1%). Το αντίστοιχο ποσοστό των απαντήσεων που αποτίμησαν αρνητικά την ανταπόκριση των υπο-θεματικών στα ενδιαφέροντα των μαθητών ήταν 6,1% (λίγο 5,2%, καθόλου 0,9%), όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 11.

Στην επόμενη ενότητα ερωτήσεων που αφορούν την αποτελεσματικότητα των Ε.Δ. α) στην ολιστική και πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών, β) στην ενίσχυση των γνώσεων, των στάσεων, των αξιών και των δεξιοτήτων γ) στη βελτίωση της συμμετοχής των μαθητών/-τριών στη μαθησιακή διαδικασία, οι εκπαιδευτικοί φαίνεται να απαντούν ομοιότροπα. Τα ποσοστά των θετικών αποτιμήσεων καταγράφονται υψηλά και με μεγάλη διαφορά από τις αρνητικές αποτιμήσεις.

Συγκεκριμένα, στην ερώτηση που αφορά στην προαγωγή της ολιστικής και πολύπλευρης ανάπτυξης των μαθητών/-τριών «Θεωρείτε ότι τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων συνετέλεσαν στο να προάγουν την ολιστική και πολύπλευρη ανάπτυξη των μαθητών της/των τάξης/τάξεών σας;», οι εκπαιδευτικοί απαντούν θετικά σε ποσοστό 54% (ικανοποιητικά 46,4%, άριστα 7,6%), ενώ η αρνητική αποτίμηση λαμβάνει ποσοστό 14,1% (λίγο 11,3%, καθόλου 2,8%).

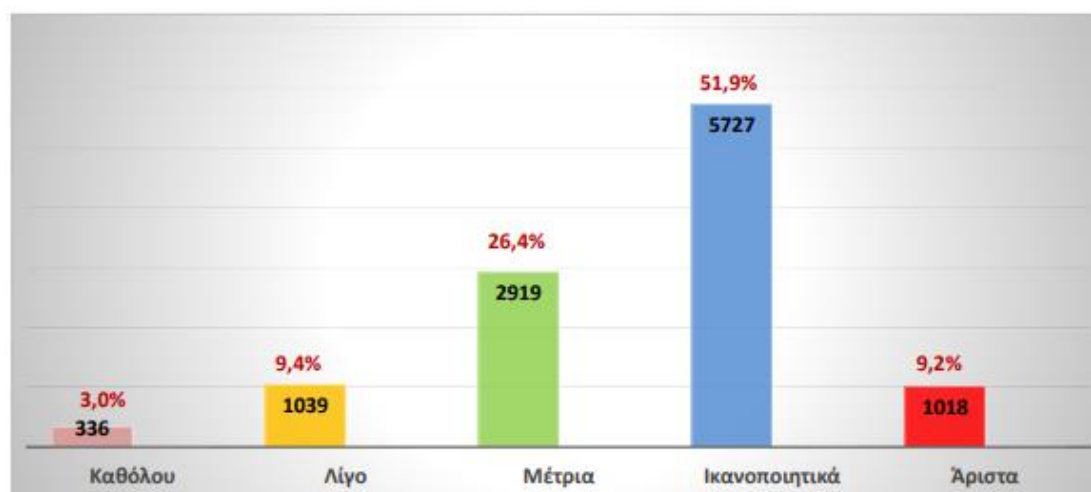
Γράφημα 12. Συμβολή των Ε.Δ. στην προαγωγή της ολιστικής και πολύπλευρης ανάπτυξης των μαθητών/-τριών

Στην επόμενη ερώτηση που αφορά στην ενίσχυση των γνώσεων, των στάσεων, των αξιών αλλά και στην καλλιέργεια ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης των μαθητών/-τριών, οι εκπαιδευτικοί απαντούν θετικά σε ποσοστό 62,7% (ικανοποιητικά 52,9%, άριστα 9,8%), ενώ η αρνητική αποτίμηση λαμβάνει ποσοστό 10,2% (λίγο 8,6%, καθόλου 1,6%).

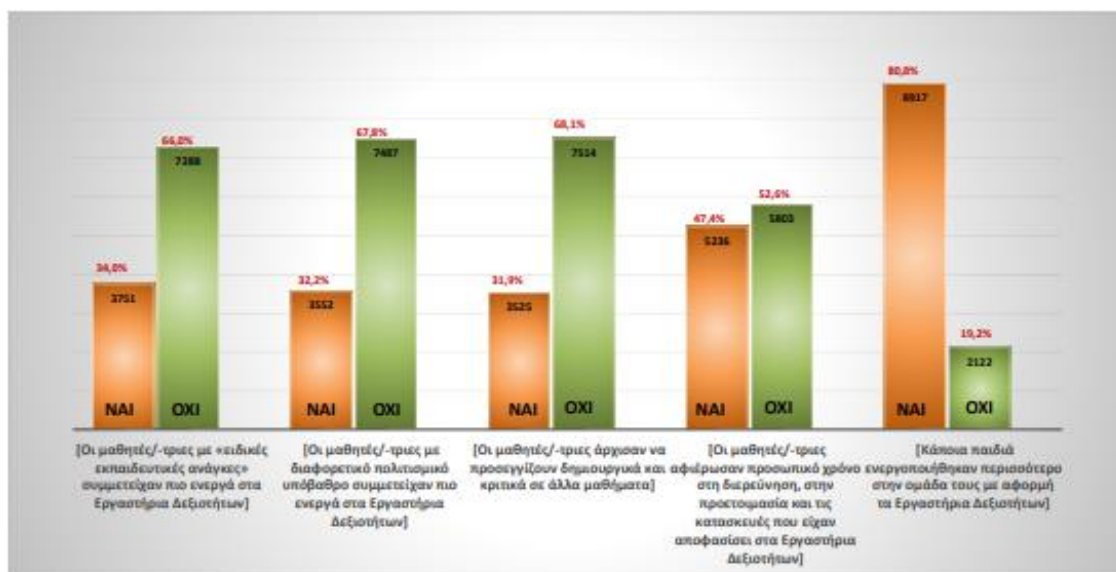
Γράφημα 13. Θεωρείτε ότι τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων συνετέλεσαν στην ενίσχυση των γνώσεων, των στάσεων, των αξιών και των δεξιοτήτων των μαθητών/-τριών;

Τέλος, στην ερώτηση που αφορά στην ερώτηση «**Παρατηρήθηκε βελτίωση της συμμετοχής των μαθητών/-τριών σας στη μαθησιακή διαδικασία;**», οι εκπαιδευτικοί απαντούν ομοιοτρόπως θετικά σε ποσοστό 61,1% (ικανοποιητικά 51,9%, άριστα 9,2%), ενώ η αρνητική αποτίμηση λαμβάνει ποσοστό 12,4% (λίγο 9,4%, καθόλου 3,0%).

Γράφημα 14. Βελτίωση της συμμετοχής των μαθητών/-τριών σας στη μαθησιακή διαδικασία

Στην ίδια ενότητα ερωτήσεων, οι εκπαιδευτικοί κλήθηκαν να καθορίσουν σε ποιο πεδίο παρατηρήθηκε η βελτίωση της συμπεριφοράς των μαθητών/-τριών. Στην ερώτηση αυτή, οι εκπαιδευτικοί θεώρησαν ότι η σημαντικότερη συνεισφορά των Ε.Δ είναι ότι οι μαθητές/-τριες παιδιά ενεργοποιήθηκαν περισσότερο στην ομάδα τους, με ποσοστό 80,8%. Στη δεύτερη θέση καταγράφηκε η απάντηση ότι οι μαθητές/-τριες αφιέρωσαν τον προσωπικό τους χρόνο στη διερεύνηση, την προετοιμασία και τις κατασκευές που είχαν αποφασίσει στα εργαστήρια δεξιοτήτων 47,4%. Στις υπόλοιπες απαντήσεις, τα ποσοστά ήταν αντίστοιχα, όπως φαίνεται στο γράφημα 15.

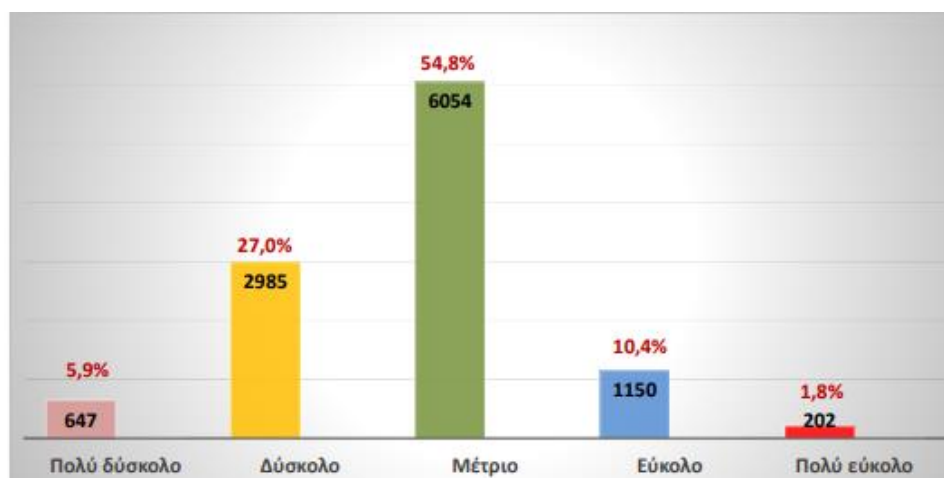

Γράφημα 15. Βελτίωση της συμπεριφοράς των μαθητών/-τριών

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΥΣΚΟΛΙΩΝ/ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

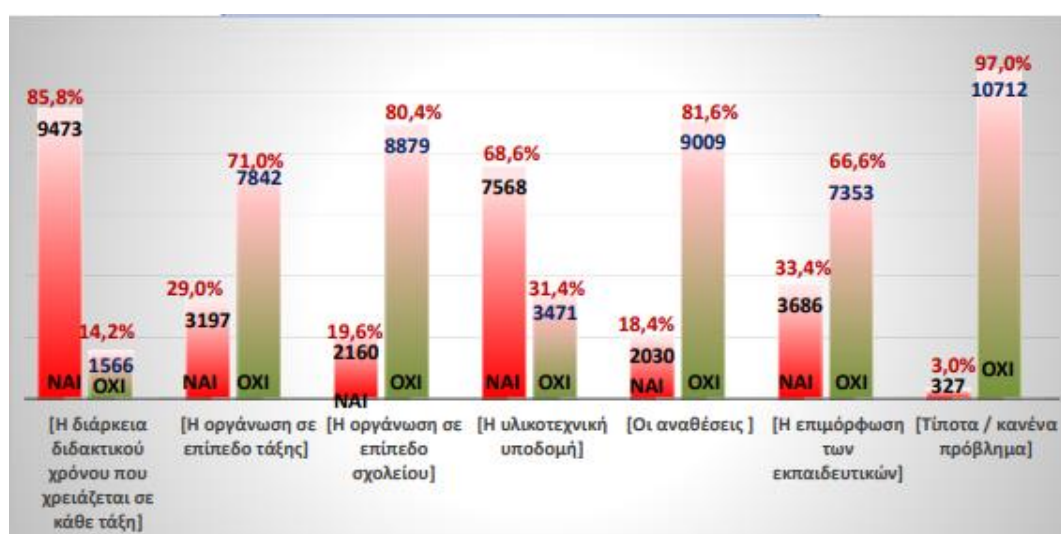
Κατά την πρώτη χρονιά εφαρμογής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων σε όλα τα σχολεία της χώρας, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι, παρά τη μεγάλη συμμετοχή 85.000 περίπου εκπαιδευτικών όλων των τύπων σχολείων στο πρόγραμμα επιμόρφωσης που οργανώθηκε και υλοποιήθηκε μέσω του ΟΠΣ του ΙΕΠ, οι εκπαιδευτικοί αντιμετώπισαν δυσκολίες στην εφαρμογή των Ε.Δ. κατά το σχολικό έτος 2021 - 2022.

Στην ερώτηση «**Ποιο ήταν το επίπεδο δυσκολίας ως προς την υλοποίηση των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων;**», το ποσοστό των απαντήσεων που κατέθεσαν ότι η υλοποίηση χαρακτηριζόταν από κάποιο βαθμό ευκολίας ήταν 12,2% (εύκολο 10,4%, πολύ εύκολο 1,8%), ενώ αντίστοιχα το ποσοστό των απαντήσεων που κατέθεσαν ότι η υλοποίηση χαρακτηριζόταν από κάποιο βαθμό δυσκολίας ήταν 32,9% (δύσκολο 27,0%, πολύ δύσκολο 5,9%).

Γράφημα 16. Επίπεδο δυσκολίας υλοποίησης των Ε. Δ.;

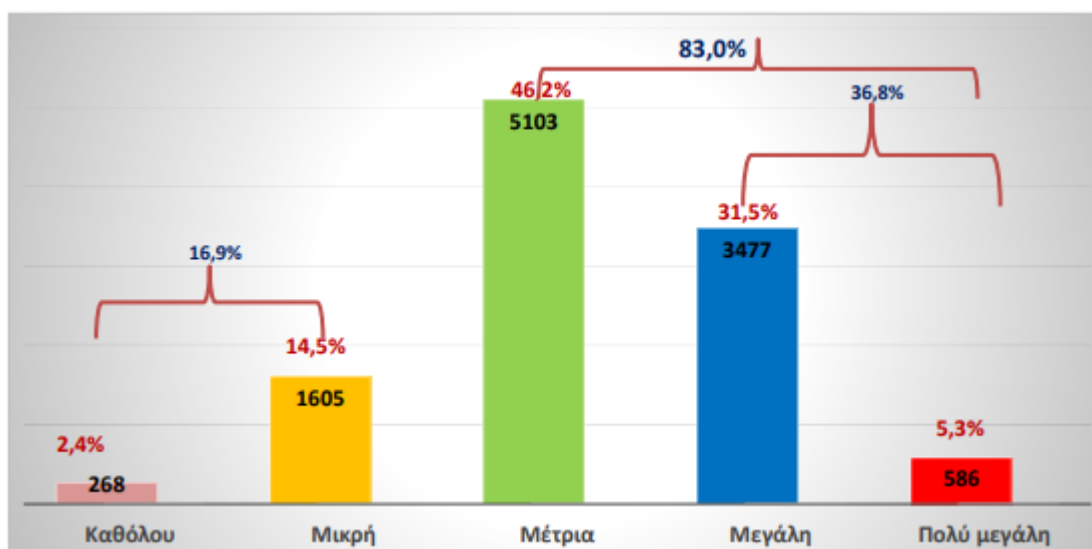
Σε συνάφεια με τις παραπάνω ποσοστά, βρίσκονται οι απαντήσεις στο ερώτημα σχετικά με τον προσδιορισμό των προβλημάτων που αντιμετώπισαν οι εκπαιδευτικοί. Κατ' αρχάς, το ποσοστό των εκπαιδευτικών που κατέθεσε ότι δεν αντιμετώπισε κανένα πρόβλημα ήταν μόνο 3% με το υπόλοιπο 97% να δηλώνει ότι αντιμετώπισε προβλήματα. Σύμφωνα με τις απαντήσεις, ως σημαντικότερο πρόβλημα καταγράφεται η διάρκεια του χρόνου που χρειάζεται σε κάθε τάξη η εφαρμογή των Ε.Δ. με ποσοστό 85,8%. Στη δεύτερη θέση, ως πρόβλημα, τοποθετείται η υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων με ποσοστό 68,6%, ενώ η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών θεωρείται επίσης σημαντικό πρόβλημα από το 33,3% των εκπαιδευτικών. Να σημειωθεί ότι οι απαντήσεις σχετικά με τη δήλωση της επιμόρφωσης ως πρόβλημα έρχεται σε αντίφαση με τον μεγάλο αριθμό των επιμορφωμένων στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων και της ικανοποίησης από την επιμόρφωση που έχει καταγραφεί στα παραπάνω σχετικά ερωτήματα.

Γράφημα 17. Τα βασικότερα προβλήματα στην υλοποίηση Ε.Δ.

Τέλος, οι εκπαιδευτικοί, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν στην εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, αποτίμησαν την προστιθέμενη αξία, τη συνολική συνεισφορά τους στο εκπαιδευτικό έργο.

Στην ερώτηση «Πώς αξιολογείτε την προστιθέμενη αξία των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων σε επίπεδο εκπαιδευτικής κοινότητας;», τα αποτελέσματα έδειξαν τον υψηλό βαθμό της θετικής αποτίμησης, καθώς η διαφορά ανάμεσα στις θετικές απαντήσεις (μεγάλη, πολύ μεγάλη) και στις αρνητικές (καθόλου, μικρή) είναι σημαντική. Συγκεκριμένα, όπως φαίνεται στο Γράφημα 18, η θετική στάση έλαβε ποσοστό 36,8 (πολύ μεγάλη 5,3%, μεγάλη 31,5%) ενώ η αρνητική 16,9 (καθόλου 2, 4%, μικρή 14,5%). Εάν στο ποσοστό που περιγράφει θετική στάση προστεθεί το ποσοστό που επέλεξε την απάντηση μέτρια (όχι αρνητική στάση), τότε το συνολικό ποσοστό της θετικής αποτίμησης (μέτρια, μεγάλη, πολύ μεγάλη) φτάνει στο 83%, αποτίμηση που δείχνει την μεγάλη αποδοχή και την αναγνώριση της προσφοράς των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Γράφημα 18. Γενική αποτίμηση

Τα «**Εργαστήρια Δεξιοτήτων**» εφαρμόστηκαν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2021-2022, σε όλες τις σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Νηπιαγωγεία και Δημοτικά) και στα Γυμνάσια όλης της χώρας, με σκοπό την ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης στους μαθητές και στις μαθήτριες. Από τα αποτελέσματα της έρευνας αναδείχθηκαν τα πλεονεκτήματα της εισαγωγής των Ε.Δ. στα Νηπιαγωγεία, Δημοτικά και Γυμνάσια όλων των τύπων, αλλά και τα βασικά προβλήματα κατά την εφαρμογή τους.

Συμπερασματικά, με βάση τα παραπάνω αποτελέσματα από τις απαντήσεις των σχολείων, τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων αποτέλεσαν βασική παράμετρο της λειτουργίας του σχολείου και έτυχαν αποδοχής από την εκπαιδευτική κοινότητα με την αναγνώριση της προστιθέμενης αξίας που προσφέρουν στην οργανωτική δομή της μαθησιακής διαδικασίας. Θετική ήταν η ανταπόκριση των μαθητών/-τριών στο περιεχόμενο και στη νέα μεθοδολογία των Ε.Δ. για την ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης, σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου εκπαιδευτικών προγραμμάτων.